Ar pascha wisuschehkliga augsta Keisara wehleschanu.

Maksa ar peesuhtischanu par pastt:
Ar Peelikumu: par gadu 2 rbl. 75 kap.
bes Peelikuma: par gadu 2 „ — „
Ar Peelikumu: par ½ gadu 1 „ 40 „
bes Peelikuma: par ½ gadu 1 „ — „
Ar Peelikumu: par ¼ gadu — „ 90 „
bes Peelikuma: par ¼ gadu — „ 70 „

Maksa bes peesuhtischanas Rigâ:
Ar Peelikumu: par gadu 1 rbl. 75 kap.
bes Peelikuma: par gadu 1 „ — „
Ar Peelikumu: par ½ gadu — „ 90 „
bes Peelikuma: par ½ gadu — „ 55 „
Ar Peelikumu: par ¼ gadu — „ 50 „
bes Peelikuma: par ¼ gadu — „ 30 „

Mahjas Weesis.

37. gada-gahjums. — Mahjas Weesis isnahk weenreis pa nedeku.

Mahjas Weesis teek isdots festdeenâm no pilst. 8 fahkot.

Maksa par sludinaschanu:
par weenas slejas smalku rakstu (Petit)-rindu, jeb to weetu, ko tahda rinda eenem, maksa 8 kap.

Redakzija un ekspedizija Rigâ, Ernst Plates grahmatu- un bilschu-drukatawâ un burtu-leetuwê pee Petera basnizas.

№ 4. Sestdeen, 25. janwarî. 1892.

Mahjas Weesi ar Peelikumu war pastellet un sludinajumus nodot Rigâ, manâ drukatawâ un Latweeschu grahmatu pahrdotawâ pee Petera basnizas. Bes tam Mahjas Weesi war wehl pastellet bes baudsi peenemschanas weetâm Peterburgas un Jelgawas Ahrrigâ, wehl zitâs pilsehtâs, kâ: Jehkis: B. Peterson un Grahwel kgu pahrdotawâs; Walkâ: M. Rudolff un Paulin kgu grahmatu pahrdotawâs; Walmeerâ: E. G. Trey un dehla kgu grahm. pahrdotawâ; Rujenê: J. Alksne kga grahm. pahrdotawâ; Laudonâ: pee grahm. sehjeja Karl Gruhsin kga; Jaunjelgawâ: A. Schwabe kga grahm. pahrdotawâ; Jelgawâ: Besthorn kga grahm. pahrdotawâ, Pils ielâ; H. Allunan un Jaeger kgu grahm. pahrdotawâs; Bauskâ: Beckmann kga grahm. pahrdotawâ; Kuldigâ: Besthorn kga grahmatu pahrdotawâ; Talsôs: H. Tow kga grahmatu pahrdotawâ un bibliotekâ un Wolontschewski kga grahmatu pahrdotawâ. Tad wehl „Mahjas Weesi" war apstellet pee saweem zeen. draudses mahzitajeem, skolotajeem un pagasta skrihwereem, kurus mihli luhdsu, tahdas apstelleschanas laipni peenemt.

Zeen. lasitajeem pasinojam, ka apstellejumus uz

„Mahjas Weesi"

1892. gadam wehl arweenu peenemam. Pirmee numuri wisi dabujami. — Maksâ ar peesuhtischanu pa pastu: **ar** Peelikumu par gadu **2** rbl. **75** kap., **bes** Peelikuma **2** rbl.; **ar** Peelikumu par pusgadu **1** rbl. **40** kap., **bes** Peelikuma **1** rbl. — **Kas** tepat Rigâ sawu lapu grib sanemt, teem maksâ **ar** Peelikumu par gadu **1** rbl. **75** kap., **bes** Peelikuma **1** rbl.; **ar** Peelikumu par pusgadu **90** kap., **bes** Peelikuma **55** kap.

Ernsts Plates, „Mahjas Weesa" ihpaschneeks un isdewejs.
Dr. phil. Arnolds Plates, atbildoschais redaktors.

Darba sirgi.

Mans nolûks ir, sche ihsumâ aisrahdit uz to, kahdam jabût ihstam darba sirgam, lai semkopji, kuri paschi sirgus neaudsina, bet tos eepêrk, waj nu no Schihdeem, jeb tirgôs, sinatu issargatees no peekrahpschanas un apmahnischanas, zaur ko war zeltees schôs gruhtajôs laikôs saudejumi, kuri eespêj ispostit wisu saimneezibu un tikpat japaleek beigâs bes sirga.

Wairak reises atgadas, ka semkopis isdod par sirgu simtu, pusotra simta un wehl wairak, bet dahrgo lopu pahrwedis mahjâs, winsch pamana, ka tas waj nu ir pastiws, neredsigs, jeb zitadi nederigs. Tahdu sirgu atkal pahrdodot, jazeesch leelu leelee saudejumi. Ja nu atkal otru, trescho un zeturto reisi gadas nopirkt newesełu, tad ihsâ laikâ war zeltees preeksch saimneeka nepanesami saudejumi: nauda isdota — sirga naw!

Tad wehl to gribu peeminet, ka tirgôs no Schihdeem jasargas kâ no uguns. Lai ari buhtu nesin zik labs un pasihstams Schihds, lai winsch israhditu to leelako palidsibu — gudrakais ir, winus atraidit.

Negribu wisus Schihdus apwainot, bet ir un paleek nenolcedsama pateesiba, ka leelakâ daļa if wineem tik kahro dsiht rebes. Rebeneeki nu papreeksch sarunâ ar Schihdu tirgotajeem, kâ tee isdos winu brahku sirgus, ja tas neschehlos „skapermana" naudu. Teek saligts. Rebeneeks usmeklê kahdu pasihstamu saimneeku un isleekas, it kâ no schkihstas tuwaka mihlestibas dsihts, palidsi winam ismeklet kreetnu sirgu. Wini nu eet pa wisu tirgu un Schihds brahke katru, pat to wislabako sirgu, teikdams, ka tam waj nu ir pilni nagi, stihwas kahjas, aklas azis, „slikta kants", jeb zitas wainas, kamêr wini nonâk pee mums jau sinamâ tirgotaja.

„Redsat, saimneek, tas ir „sasungas" sirgs," Schihds eetschukst saimneekam ausi. Teek ismehginats un Schihds to slawe kâ „Lestenes basnizu", kamêr ari saimneeks domajas atradis labu kleperi, kuru ari nopêrk un isdod wehl palidsigajam „Benskim" jeb „Mauschelim" magaritschas par palidsigo roku. Nopirktais sirgs, mahjâs aisweses, israhdas par gluschi nederigu un Schihds sin aisbildinatees, ka winsch jau sirgam eekschâ newarot eelist, kapêz saimneeks pats to ne-esot apskatijees, ja winsch esot tahds gudreneeks. Ja netizat maneem wahrdeem, tad to ismehginajat: lihgstat kahdu sirgu un palidsigais Mosus tuhlin buhs klaht!

Lai nebuhtu jagaida Schihdu palidsibas, tad, domaju, nedarischu nepareisi, sche apsihmejot, kahdam jabût ihstam darba sirgam, lai katrs tirgû pats preeksch sewis sinatu isluhkotees to derigo.

Wispirms jaapluhko sirgs wispahrigi, kahda tam daba, waj winsch ahtrs, dusmigs, zeets jeb atkal rahms (tomêr ne gauss), mihligs u. t. t. Rahmi un lehni sirgi alasch mehdz buht tee labakee. Ahtri un dusmigi ir gan ari stipri, bet ja wesums jeb arkls ne-eet pehz wina prahta, tas sahk ahtri pretotees brauzejam, sperdams un newilkdams.

Azim jabût tihrâm un skaidrâm. Winâs nedrikst buht asaras. Tas nosihmê waj nu azu jeb eekscheju sirga slimibu. Nekahdi baltumini, nekahdi raibumini tajâs nedrikst buht, bet, kâ jau teikts, tahm jabût skaidrâm. Tad jaeewehro, waj azs naw karsta un loti nesargas no peedurschanâs. Salganas, sarkanigas un kahdas tahs wehl naw, naw weselas. Pee tam jaraugas, waj azs naw tumscha un spihdoscha — tahda ir slima.

Pee pirkschanas uz aklumu jagreesch sewischka wehriba: tas nereti tik ar leelâm puhlem ir pamanams. Akls sirgs arweenu mehdz stahwet, galwu pazehlis, ausis „spizedams", domigs, it kâ kaut ko pahrdomatu. Ja tas tâ stahw, tad it klusinam tam japee-eet klaht un jataisas durt ar pirkstu azî; akls azi nemirkschkinâs; jeb jawehzina ar roku gar azi, bet tâ, ka wehjsch nesazelas, jeb jataisas sist: — akls stahwês, to ne-eewehrodams. Ihpaschi jausmanas uz tahdeem, kureem weena azs redsiga. Pusakls sirgs ir loti bailigs. Ihpaschi no tahdâm leetam, no kuram redsigam sirgam nenâk ne prahtâ baiditees, neredsigs behg kâ „Schihds no krusta". Aklu sirgu wedot bedrite, tas kluhp. Wedot uz sehtu, winsch eet, kamêr atduras un tad saraujas.

Ausis sirgam nedrikst buht pahrak garas un karatees. Nolukuschas ausis peerahda sirga neweselibu. Ir gan ari tahda sirgu suga ar karajoschâm, lenganâm ausim, tomêr kas to nesin skaidri pasit, lai labak no wineem atsargas.

Nahsu zaurumeem jabût peeteekoschi leeleem, lai sirgs, ihpaschi skrejot, war swabadi elpot. Tahlaki jaraugas uz to, waj nahsis naw netihrumi jeb punki, jeb asinis, kas norahda uz sirga neweselibu. Tirgotaji mehdz isslauzit sirgu nahsis, tadêl uz to ir jausmanas.

Galwai nebûs buht leelai un smagai, bet weeglai, kaulainai un sirga stahwam peelidsinatai.

Kaklam jabût platam, pilnigam, bet jaluhko, waj pilnigums naw zehlees zaur sirga usbaroschanu. Wideji treknam sirgam resns kaklis norahda uz sirga spehku. Kakla daļa, kur kaklis saweenojas ar galwu, newar buht resna, bet tai jabût mehrenai, jo sirgi, kureem ta weeta ir resna, no puhleschanâs, paleek akli, ihpaschi duhschigee. Kakls nedrikst buht sems, jo tad tam maz spehka kruhtis.

Kruhtim jabût platâm un eeapalâm, bet ne plakanâm un eekrituschâm. Tad jaapskatas, waj uz kruhtim naw manamas weetas, kuras israhda, ka tahs kahdreiz bijuschas puschas. Pasit winas war no tam, ka tahdas weetas ir neweenadi, spurgulaini ar spalwu apauguschas un pasirmas. Schahds sirgs nedod nekahdas labas zeribas.

Sedulkas weeta nedrikst buht eekrituse, ar leelu kaulu, bet tai jabût eeapalai.

Labakee sirgi ir ar taisnâm muguram.

Krustam jabût platam un garam, jo tahds krusts ir spehzigs, stipreem kauleem. Tam ir eeapaliski janolaischas uz semi.

Wehderam jabût apalam. Naw labs sirgs ar karajoschos wehderu, kâ ari slikts ir, kam wehders eerauts. Karajoschs wehders no apaka isschkiras zaur to, ka pirmajam ir sahni plakani, kamêr otram eeapaliski. Eerauts wehders isskatas, it kâ sahnôs buhtu grawa. Schahdi wehderi ir sirgeem, kuri zaur pahrleezigu mozischanu ir saraustijuschees.

Kahjam jabût stipram, isturigâm, ne wisai garâm un teewâm, bet paihsâm, stipreem, isturigeem kauleem un tahdâm pat dsihslam. Leelâ kahjai jabût pateewai ar ihsu gludu spalwu apauguschai, bet newis garâm spalwam, kahdas alasch mehdz buht slimeem sirgeem. Preekschkahjas nedrikst buht ne uz weenu pusi lihkas. Pakalas kahjam jabût mehreni lihkâm. Sirgam uz kahjam jastâw stingri un taisni un winsch nedrikst stutetees no weenas uz otru, tahs atpuhtinadams.

Wehsitim jabût paihsam, bet ne wisai. Tas ari nedrikst buht stahws, jo ar tahdeem sirgs kluhp, bet tam jabût widejâ slihpumâ.

Nageem jabût apaleem. Winu augschejai daļai buhs buht lihdsenai un glumai, bes rantem un schwihtem. Plakani jeb stahwi nagi naw pareisi. Jasargajas no sirgeem ar sprahguscheem nageem. Labi ari naw pilnee nagi, no tahdeem sirgeem ari ir labi sargatees.

Wispahrigi par sirga meesas buhwi jasaka, ka tai jabût, kâ saka, „no weena gabala", tâ ka starp lozekleem un meesas daļam naw nekahdu kaktu, ne eekritumu, kâ peemehram tas mehdz buht gowim. Tad wehl jaapluhko, waj sirgs naw noguris, behdigs u. t. t., kas norahda uz wina neweselibu. Wesels sirgs mehdz buht preezigs, kaut ari nostrahdinats.

Pee pirkschanas ir labaki buht wairakeem, jo kamêr weens to ismehgina, tamêr ziti winu war apluhkot. Jaraugas, ka sirgam buhtu slaiki soli un dabiga kahju sperschana. Nebûs atlaut, tirgotajam sirgu ismadat jeb isjahdelet: daschreiz pats nikainakais sirgs, no tirgotaja eedausits, uz laizinu israhdas labs. Tapat winam newajag dot braukt, bet pascham tas jadara. Jabrauz lehni, tad ahtri, lehkschôs, rikschôs u. t. t., kamêr ziteem janoskatas sirga labumi un nelabumi.

Bes tam wehl luhdsu zeen. lasitajus, ja warbût kahdam buhtu par sirgeem kahdi derigi eewehrojumi, tos laist klajâ, lai, kâ jau eesahkumâ mineju, palidsetu muhsu semkopjeem issargatees no nelabu sirgu pirkschanas. Ihpaschi loti wehletos dsirdet par sirgu sobeem, kâ no teem war pasit winu wezumu.

Tad wehl esmu eewehrojis, ka muhsu semkopji sawus sirgus baro ar uhdeni, ausu milteem jeb klijam un seenu. No schahdas ehdinaschanas sirgi paleek smagi un ahtri nogurst pee tahlakas braukschanas. Waj nebuhtu labaki, ka tahs ausas, kuras

Daschadi raksti.

Waj zilweks war istikt bes rudsu maises?

Mehs esam paraduschi, rudsu maisi eeskatit par tahdu, bes kuras naw nemaz eespehjams istikt, kadêl rudsu maisi, sawâ sinâ ne bes eemesla, zeenijam par wisu pahrak, to eeskatam par wisu usturas lidsekłu pamatu. Lai mehs ehsim kahdus gahrdumus ehsdami, tomêr bes rudsu maises, kâ domajam, nemaz nespehjam istikt.

Bet muhsu laikôs ar to ween nepeeteek, ja sakam, ta jeb zita bariba mums gahrda, ne — muhsu laikôs mehgina katrai leetai nahkt lihdz pamatam. Sinibu wihri ispehtij, zik katrai baribai ir tahdu weelu, kas zilweka meesai nahk par labu. Dascha laba bariba garschas sinâ mums loti labi patik, bet mehs pilnigi pawahrgtu, ja ar to ween mehginatu usturetees.

Tapat tas nu ir ar rudsu maisi. Mahziti wihri ir ispehtijuschi, zik weenai jeb otrai labibas sugai ir baribas weelu un atraduschi, ka daschas labibas sugas satura wehl wairak baribas weelu, nekâ rudsi, kâ tas jau pehrnajâ gadâ zeen. „Mahjas Weesa" lasitajeem tapa sinots. Tâ tad zilweks war it labi istikt ari bes rudsu maises.

Bet kâ tad tas nahk, ka it sewischki rudsu maise tâ eezeenita? Tas nahk, luhk, no ta, ka katrâ semê isdodas wislabaki sinamas labibas sugas. Muhsu semes strehki nu wiswairak top rudsi sehti un audseti, un tâ tad eedsihwotaji jau no wezu wezeem laikeem ar rudsu maisi apraduschi.

Ka sche tikai eerascha spehlê galwenako lomu, to peerahda tas, ka atrodas plaschi semes apgabali, kur rudsus nemaz nepasist, jeb tos loti masâ mehrâ audsina. Wisâs schinis semês ispilda zitas labibas sugas rudsu maises weetu, un tâ tad wineem tahs der kâ galwenakee usturas lihdsekli, tapat, kâ pee mums rudsu maise.

Eiropas deenwidus semês kâ galwenakais usturas lidsekłis ir kweeschu maise, turpretim Amerikâ atkal Turku kweeschi jeb maizs. Turku kweeschus leeto netik ween kâ maisi, bet no teem pagatawo ari wisadus ehdeenus.

Kimisti ismeklejot, mahziti wihri atraduschi, ka barojoschas weelas rudsôs nebût naw wairak atrodamas, nekâ zitâs labibas sugâs. Tâ, peem., atrodas zaurmehrâ:

	olas baltuma:	tauku:
Rudsôs	9,9 proz.	1,6 proz.
kweeschôs	11,7 „	1,2 „
meeschôs	8 „	1,7 „
ausâs	9 „	4,7 „
sirnôs	20,2 „	1,7 „

Zitôs usturа lidsekłôs, kas nepeeder pee labibas, atrodas:

	olas baltuma:	tauku:
Galas miltôs	69,8 proz.	10,1 proz.
siwju miltôs	44 „	1,5 „

No ta gaischi redsams, ka ir gluschi nedibinati, ja rudsus eeskatam par weenigo tautas usturа lidsekli.

Eewehrojot scha gada leelo neauglibu, Pruhsijas kara pulkôs wisjaunakâ laikâ sahk rudseem peemaisit Turku kweeschus klaht, jo pehdejee baribas weelu satura sinâ, nebût nestâw semaki par rudseem. Maise, zepta no rudseem, maisiteem ar Turku kweescheem, pehz garschas esot sahjaka, tomêr ja tai peemetot drusku sahls klaht, tad to newarot neko daudz isschkirt no tihras rudsu maises, turklât schahda maise ismaksajot ⅔ daļas lehtaki, nekâ tihra rudsu maise.

Teklât jaeewehro ari tas, ka maisi raudsejot, eewehrojama daļa no baribas weelam mihklâ suhd. Pret scho nelahgunu kahds Anglis, wahrdâ Doglischs, isgudrojis jaunu zepschanas rihzibu, kas sawâ laikâ ari Peterburgâ tapa ismehginata un tâ issargajâs no baribas weelu saudejumeem. Zik leelâ mehrâ baribas weelas no maises mihklas welti isgaraino, to peerahdijuschi smalki aprehkinati ispehtijumi. Pee tagadejâs maises zepschanas rihzibas wisâ Kreewijâ katru deenu wismasakais 50,000 mahrz. baribas weelu eet pasuschanâ!

No wisa ta zeen. lasitaji redz, zik nopeetni sinibu wihri katru leetinu eewehro un pat eejawa muldu apluhko!

Pehrngad Kaukasijâ bija reti bagata Turku kweeschu rascha, tâ ka zenas par teem loti semas. Eewehrojot Turku kweeschu leelo baribas weelu saturu, nahkuschi uz domam, Turku kweeschus no Kaukasijas iswest uz truhkumzeeteju apgabaleem. —cets.

Azu mirkschkinaschana kâ meega lidsekłis.

Ne reti mehs juhtamees loti noguruschi, tomêr, gultâ eedami, apguluschees, nespehjam nekahdi eemigt. Tas pats atgadas nakti, pamostotees, kur ne reti stundam ilgi pa gultu greeschamees no weeneem sahneem uz otreem, un tomêr meegs nenâk. Mums zaur galwu skreen simtâm domas, mehs gribetum no tahm atkratitees, tomêr naw eespehjams.

Pret schahdu nomozoschu buhschanu atrodas loti weenkârschs lidsekłis, prot, wajaga azis wairak reisas no weetas plati atwêrt un aiswêrt. Pehz schahdas rihkoschanâs azis labprât paleek aiswehrtas, jo manams azis eewehrojams gurdenums. Zilweks, apgreesdamees uz otreem sahneem, drihz pehz tam eemigs.

Tahdâs reisâs, kad waj nu wakarâ gulet ejot jeb naktî pamostotees, meegs ne par ko negrib nahkt un mehs nemaz nejuhtamees noguruschi, tad ir wisderigaki, ja zelamees no gultas augschâ un pastaigajamees pa istabu. Tahdôs atgadijumôs tikai muhsu gars usbudinats, kamêr meesa ir noguruse, un scho nogurumu, uszelotees un pastaigajotees, drihz ween sajutis, tâ ka gultu labprât atkal usmeklês un pehz tam weegli eemigs; jo atwehsinaschanâs ahrpus gultas ari pee tam peepalidz no sawas puses.

Zita leeta ir, ja nomodâ esot juht, ka meegs wehl naw isgulets un tâ tad katrâ sinâ wehl gulet wajadsigs. Tahdôs atgadijumôs, kâ jau minets, peeteek, ja azis kahdas reisas mirkschkina. Tas it sewischki noder tad, ja zilweks nodarbojas galwas darbeem, scho to domadams grib ko sadomat. Lidsekłis tik loti weenkârschs, ka to katrs war pehz patikschanas isleetot. —ls.

Par beedinaschanu.

Zik usmanigam daudzreiz jabût, daschus mahjas lidsekłus isleetojot, to peerahda sekoschee atgadijumi.

Wispahri swetschu tauki top leetoti ka lidsekłis pret eesnam. Zik breesmigs schahds eezeenits, zitadi newainigs lidsekłis daschreiz war tapt, par to awise „Wolga" pastahsta schahdu atgadijumu: Gaisinas pilsehtâ, Podolijas gubernâ, kahds telegrafists tapa

rgs apèd miltôs, winam atdotu weselas, kopâ ar ausu salmu ekseleem, pee tam sirgam dot seenu un skaidru uhdeni nodsertees? M.

No eekschsemes.

a) Waldibas leetas.

Jehsu Walmeeras un Sahmsalas aprinki, kà „W. W." sino, karapahrwaldes sinâ atschkirti no Wilnas kara apgabala un peeschkirti Peterburgas kara apgabalam.

Rigas apgabalteesâ kandidats uf teesu amateem Johans Rulle, uf pascha luhgumu, atlaists no deenesta.

Baltijas domenu pahrwaldè pahrwaldneeka weeneeka paligs, statsràts Jensens uf pascha luhgumu atlaists no deenesta.

Jehsu pasta-telegrafa kantori peenemts par 6. schkiras eeredni Wold. Weidenbaums.

232 semas sargus 1. februarî eesaukschot uf 4 nedelam munsturu mahzibâ — Pernawâ.

Walmeeras pasta-telegrafa kantori eezelts par 6. schkiras eeredni Wlad. Wrschestschs.

Smiltenes pasta-telegrafa nodalâ peenemts par 6. schkiras eeredni Eduarts Girgensons.

Kandewas pasta-telegrafa nodalâ par eeredni peenemts Jahnis Kruhminsch.

Leel-Gezawas pasta nodalâ par preekschneeku eezelts Aisputes pasta-telegrafa kantora usraugs Karlis Wezpeters.

Par Aisputes pasta-telegrafa kantora usraugu eezelts Filiberts Gimms.

Jaunjelgawas pasta-telegrafa kantori par usraugu eezelts Karlis Osols.

Jelgawas pasta-telegrafa kantori par 6. schkiras eeredni peenemts Alfons Rutschinskis.

Kursemes akzises pahrwaldè par wezako rewidentu eezelts kol. rahts Sinenzkis.

Arestantu deenas-pahrtikas nauda, kà „W. W." sinots, 1892. g. noteikta: Widsemê — 7—8 kap., Kursemê — 11—15 kap. un Igaunijâ — 7—9 kap.

Jelu ministris v. Hibbenets, kà „W. W." sino, eezelts par walstspadomes lozekli un uf pascha luhgumu atlaists no lihdschineja amata.

b) Original-sinojumi.

No Pinkeneekeem un Beberbekeescheem. Nesen Garosu saimneekam nakti no klehts gaka issagta, Bukult saimneekam 4 bedres kartupelu isgrahbtas un 2 puhri sirnu is rijas, Bruhweru saimneekam 2 puhri rudsu no rijas, Sautinu Buzim bites isfaustas, Strautu saimneekam daudf weschas no sehtas nosagts, Schampetera muischas Derka kungam no stalla issagtas 6 gowis un 1 bullis. Kà dsird, naktswaktneekam meega sahles eedotas. Sagli lihdf schim wehl naw peekerti. Zipotajs.

No Beberbekeescheem. Kahds no muhsu saimneeku dehleem nesen spehleja schahdu lomu. Winsch bij Rigâ eepasinees ar kahdu kafejas wahritajas seewu, kurai atkal bij pasihstama kahda kehkscha, kura bij eekrahjuse 150 rbl. skaidrâ naudâ un selta pulksteni. Kahdâ deenâ kafejneeze cr mineto jaunekli noeet pee kehkschas, tur jaunekliis usdodas par muischas kungu no tahs un tahs muischas, un usrunajis kehkschu, ka schim muischâ wajagot „wirtschaptenes". Ar kafejneezes eerunaschanu kehkschu saligst par it labu algu un norunà, kurâ deenâ brauks pakal. „Muischas kungs" saka, schim wehl kas gan buhtu jarunà, bet ne-esot wairs laika, schim nauda esot janoleekot uf banku. Kafejneeze kehkschai peebild: „Tu jau ari sawu naudu wari eedot „muischas kungam", lai noleek uf banku, tagad tew jau naudas newajago, kad aiseesi deenet, naudu dabusi." Kehkscha ar teem wahrdeem paleek meerâ, eedod naudu un wehl ari sawu selta pulksteni, lai paglabajot. Kehkschai zeriba laba; atnàk noteiktà deena: pakal neatbrauz! Wehl pagaida kahdas deenas: kà naw, tà naw! Ko nu darit? Atnàk pee kafejneezes; schi saka, lai wehl pagaidot, warbût „muischas kungam" buhschot kahda kibele notikuse. Wehl pehz kahdàm deenam kehkscha, redsedama, ka nu wairs labi nebûs, kafejneezei usstàj, lai sakot, kur ta muischa atrodama, kà muischu un kungu sauzot, bet kafejneeze atbild, ka schi to esot peemirsuse. Nu wairak zits nekas neatlika, kà kafejneeze tika apzeetinata. Pehz ilgas apzeetinaschanas un zeetas usstahweschanas, kafejneeze beigâs isteiza, kur muischa atrodama, kà muischu un kungu sauzot. Nauda un pulksteni pagalam. Kas lehti tiz, tas drihf peewilts teek!

L. G.

No Mangaleem (Dinamindes dr.). Swehtdeen, 5. janwari, Mangalu jaukts koris isrihkoja weetejâ pagasta skolâ garigu konzertu. Programâ sihmetas dseesmas tika — wispahrigi nemot — gludi un saskanâ nodseedatas; wareja redset, ka tiklab dirigents, kà dseedataji, mahzidamees nebija puhlu tupijuschi. Sirsnigi pateizamees par scho baudijumu un zeram, ka schis konzerts nebûs pehdejais. Ailikums no eenahkuma nolemts skolas bibliotekas dibinaschanai. — Loti jaunoschehlo, ka sche wehl arween wezà krogu kahrtiba walda. Tiklab jaunekli kà jaunawas sonàk swehtdeenas wakarôs Mangalu krogâ un tur dej lihdf pusnaktei. Teescham behdigi! — Wisleelakais aukstums pee mums bija 11., 12. un 13. janwari, lihdf 24° R. Sneega peenahzis peeteekoschi preeksch laba seemas zela. — Laikrakstus lasa pee mums deesgan beeschi, wiswairak „Mahjas Weesi", tad „Balt. Westn.", kahdus eksemplarus „Deenas Lapu", 1 eksemplaru „Austrumu", un 1 eks. „Звѣзда." Japreezajas, ka muhsu mihlais „Mahjas Weesis" arween wairak isplatas. — No seemas swejas Mangaleescheem schoseem deesgan maf eenahkumi, kas loti suhri sajuhtams, jo Mangaleeschu leelakai daksai sweja ir weenigais pelnas awots. Libeezu Ģipus.

No Lehdurgas un apkahrtnes. Pee mums tagad scharlaka slimiba plosas, no kuras daudf masi behrni mirst. — Ari influenza prasa daschus upurus. C—saits.

No Weetalwas-Odseenas. Jau wairakus gadus ar pagasta skolas telpam, kà war teikt — esam badojuschees. Tahs atradàs neween sem weena jumta ar pagasta teesas telpam, bet pee tam wehl tik behdigâ stahwokli, ka prahwneeku telpas bij jaisleeto skoleneem par gulamo un ehdamo istabu kopâ. Un tomèr neween schahs, bet ari wisas zitas skolas leetoschanâ nemtas telpas kairâ sinâ un pa wisam-gasas. Schai breesmigai nebuhschanai nu reisi gals zeroms; jo 14. janwarî pagasta walde jau isdewa jauna skolas nama uzselschanu namdarim Steinberga kgam par 2125 rubleem. Skolas nams tiks zelts no lauku akmineem uf diweem stahweem, ar pagrabeem, kuknu un skolenu kopehdinaschanas eetaisem no siltas kuknas. Ar jauno skolas gadu jaunajai skolai jabût galigi gatawai. Akmeni teek jau stipri ween westi un tiklidf laiks attaus, zelschanas darbi tiks eesahkti. Schi skola Odseneescheem izmaksàs daudf naudas, kuras pehdejôs gadôs semkopjeem pahrak maf. Tomèr augstais mehrkis neleek mums nogurt, atrautees no upureschanas, leekotees nahkamu laiku zeribasmahtes schupuli un snaust lihdf domajamam jaukajam un pilnigaku apstaklu rihtam. Kreetnas sekmes scham swehtigajam darbam! — Schejeenes zihtigà labdariga dseedaschanas beedriba isrihkoja 25. dezembrî 1891. gadâ un 5. janwarî schogad teatra izrahdi. Usweста tapa slawenà luga „Dsihwibu preeksch Zara."

Tà pate luga, kà ari izrahdischana darija uf schahdai leelisko publiku aizgrahbjoschu eespaidu, kadèl ori schi luga bij jaatkahrto uf skatuwes par nedelu wehlaki. Sewischku atsinu izrahdischanâ izpelnijàs masais Wana (Eiduka jkndse) un jaukà dseedaschana. Ne to war teikt par Polu wirsneekeem. Buhtu jakahrojas, ka schi luga wehl drihzumâ parahditos uf muhsu tik wisai darbigas beedribas skatuwes. Weiksmu jaunajo gadu winai — beedribai! Gaidulis.

No Weetalwas-Odseenas muischas. Kà jau alaschin katrus seemas swehtkus, tà ir nupat pagahjuschôs, muhsu dsimtkungs fon Brümmera leelskungs ar leelmahti dedsinaja egliti preeksch wiseem muischas laudim, pee kuras tad Kristus behrns bij peeschkihris katram pa dahwaninai. Tà leeli, kà masi, wezi, kà jauni, teek sapulzinati pils plaschajâs telpâs ap sposchi mirdsoscho egliti. Katrs no wineem dabuja pa schkihwam daschadu saldumu un bef tam katrs sewischkas dahwanas. Ari no semneeku zeemateem eeraduschees behrnini, kas tahdu jaukumu nekad naw redsejuschi, netika atstahti bef sawas dalas; jo sche Kristus behrns grib wisus aplaimot. Kad eegaumè to, ka ap egliti top sapulzinati waj simtâ zilweku un ka leelai daksai no wineem tika pasneegtas teescham wehrtigas un dahrgu naudu izmaksajoschas dahwanas, tad waram eedomatees, kahdus leelus upurus zeenijams leelskungs un leelmahte nes preeksch sawu gahjeju un winu gimenu eepreezinaschanas un aplaimoschanas. P.

No Tihnuscheem. Schoreis ari pee mums nekahdu pelnu naw. Fabriku ihpaschneeki peewed paschi ar saweem sirgeem malku un zitas wajadsibas, tà ka saimneekeem tik janoskatas, un, ja grib ko nopelnit, tad jarihkojas zitadi, proti: daschi uspèrk seenu un kartpelus, kurus tad aisweд uf Rigu, pahrdot. — Stingra pawehle ari muhs peespeeda, uf saweem zela gabaleem granti usweſt, un leelakà daka ari nekawejàs, pawehli izpildit. Tà ka mums grantei deesgan tahlu jabrauz pakal, tad nemam, kur tuwak waram dabut — pat pehrkam, ari eebrauzam tik tapat otra dakà un grahbjam, lihdf kamèr ihpaschneeks to pamana. Daschôs swehtdeenas wakarôs ari teek jautri usdzihwots weetejôs krodzinôs. — Weetejà dseedataju beedriba swehtdeen, 5. janwarî, notureja sawu gada sapulzi. Skolotajs M. Kortana kgs tika eewehlets par preekschneeku, kas ari izpilda dirigenta amatu. Zitôs amatôs peedalas muhsu izglihtotakee spehki. Beedribas manta ir ap 300 rubku leela, pee kam ari sawa grahmatu krahtuwe, no kuras beedribas beedri dabû lasit grahmatas. Schini sapulzê tika ari pahrspreests, daschus statutu paragrafus pahrgrozit, bet tà ka nebija statutôs noteiktà kahrtiba izpildita, tad nekas neizsnahza. Muhsu beedribâ ir ari trihs beedri Schihdi — amatneeki. Beedribas manta un labums eet wairumâ, tà ka, ja winai wehl uf preekschu tà ees, tad waram it lepni buht uf sawu dseed. beedribu. Celmiņš.

No Palzmares. Palzmares D. krogâ 13. janwarî sch. g. tika notureta deramdeena, no pagasta waldes nosazitâ deenâ. Lauschu bij papilnam sagahjuschi un ari deesgan atskaneja deribas sauzeeni. Ari krodzeneekam bij labi eenehmumi no alutina un sihwà. Kahds jauneklis, maf ko par sawu godu behdadams, eewainoja gluschi newainigu jaunekli ar nascha duhreeneem, tà ka ahrsta palidsiba uf to ahtrako bij jameklè. Ja kahds winu nebuhtu sagrahbis un saturejis, tad winsch daudf wairak nelaimigus buhtu padarijis. Pehz ahrsta izteikuma naschu duhreeni kallâ esot sasneeguschi labu dsilumu, 1¾ zollas. Uradniks O. B. kgs par notikumu usnehma protokolu. Palcmareesu Peteris.

No Kabiles. 23. dezembrî p. g., nakti, sazehlusès breesmiga wehtra, tà ka J. mahju gruntneekam sagahsta lopu kuhts. 1 gows nosista un kahdas 5 eewainotas. Ruhpigà saimneeze, redsedama sawus lopinus tahdâ nelaimê, no schehluma pagihbuse. —n—.

Wischku basnizà, 1. stazija no Dinaburgas, notizis schahds breesmigs gadijums: Paschà deewkalposchanas laikâ eeluhsis koris un 18 personas dabujuschas galu un kahdas 60 eewainotas. —e.

No Wilnas. Wilnâ dsihwo kahds laimigs un bagats pahris F. jau kahdus pahri desmit gadus laulibâ Deews winus naw swehtijis, pascheem behrnus peedsihwot, bet wini nu jau zeturto reisi sweschcem behrneem apdahwinati. Nupat preeksch pahris nedelam minetâ F. kdse atkal dabuja schahdu dahwanu — puisenu. Kahda seeweete, labi gehrpusès, paswana un nodod kalponei pazinu, peeteikdama, lai to nekawejot sawai kundzei atdodot. Kalpone, pate aiseedama, steigschus izpilda usdewumu. F. kundze, pazinu attaisijuse, atrod puisenu, kuru ruhpigi audzina. Kà jau mineju, godigà kundze jau wairak reisas tà apdahwinata. Weens puisens ir jau 14 gadu wezs un mahzas atslehgu amatâ. D.

Wehl no Wilnas. 11. janwarî muhs sanehma leels sals, kas sneedzàs lihdf 28 gradi Reom. Minetâ nakti weens pasascheeru fuhrmans nosala. —ne.

No Kreslawkas. Maise pee mums dahrga: rudzi makfà 140 kap. pudâ, meeschi 95 kap. pudâ, kartupeli 80 kap. puhrâ, seena birkaws 225 kap. Ozu Janis.

No Jaun-Nikolajewskas. Izmanigais krahsu tirgotajs, par ko jau pagahjuscha gada „Mahjas Weesa" 52. numurâ iz Keremezas bija rakstits, ari muhs pagahjuschâ nedelâ apmekleja ar sawàm „dahrgàm" krahsam, un, kà leekas, labu lomu wilzis, lehttizigus lautinus apkrahdams ar nederigeem pulwereem. Zits, dsird, esot apkràpts par 2—3 rbl., kas dascham it sahpigi buhs sajuhtams. Tee, kas bija augschmineto sinojumu „M. W." lasijuschi, ar to ne-eelaidàs, bet wehl peesoboja, sazidami: „Taisees, ka teezi projam, tawas krahsas jau zaur laikrakſteem ir usslawetas!" Tà tad sche laikraksts bija issargatajs no saudejumeem. — Daudzi schejeenes Latwji tagad nopuhlas ar malkas weschanu is krona mescha uf pilsehtu. Pelna buhtu peeteekoscha, tikai ar pelnas sanemschanu eet wahji, jo mescha uspirzejam truhkst naudas, ko wedejeem maksat. — No 7. lihdf 14. janwarim sala no 18—30 gr. Reom. Sneega tagad wisur peeteekoschi. Aukuperons.

No Nowgorodas. Pehdejà laikà sche eeraduschees sirgu sagli, kas ar ihstu pahrdroschibu sawu mahkslu peekopj. Kamèr ihpaschneeks ee-eet bodè jeb trakteerî, schee it omuligi jehd ragawâs eekschâ un laisch projam. Saguhstit lihdf schim naw izdewees neweenu no scheem tumscheem meikalneekeem. Aukuperons.

c) Baltijas notikumi.

Ahrprahtigo Rigas aprinki 1890. g. esot pawisam bijis 141, to starpâ 73 wihreeschi un 68 seeweeschi, kà par to „Ztg. f. St. u. L." sino kahds Dr. R. G—r. Wisas aprinka pagasta waldes par ahrprahtigo kopschanu 1890. g. izdewuschas 4920 r. Rakstitajs issaka sawu schehlumu, ka ahrprahtigee uf laukeem topot loti nepeeteekoschi apkopti, kadèl wahjprahtigo eestahdes uf laukeem esot nepeezeeschami wajadsigas, kurâs wahjprahtigee slimneeki taptu peeteekoschi apgahdati un neaiseetu bojà.

Dubultôs „Marienbades" eela pahrdehweta par „Gontscharowa" celu.

Terbatas uniwersitatè semestera sahkumâ usnemti 67 jauni mahzekli. Wisu studentu skaits 17. janw. bijis 1649.

Lautereeschôs, kà „B. W." sino, dibinajotees sahtibas beedriba.

Matischu krusas beedribas statuti 9. dez. 1891. g. apstiprinati no domenu ministrijas.

Sprehstinu palidz. beedr. par preekschneeku eezelts saimneeks D. Ahdam kgs.

Suntaschu pareistizibas mahzitajs Karps Grunduls pahrzelts uf Sasmaku un tureenes mahzitajs Nikolajs Aschewskis nahk wina weetà uf Suntascheem.

Par Tirsas-Welenas mahzitaja paligu, kà „Rig. Tgbl." sino, apstiprinats mahzitajs Pawasar kgs.

Kursemes pagasti, kà „L. A." sino, ienukumzeetejeem Eeksch-Kreewijâ lihdf 1. janw. dahwinajuschi 26,000 tschetw., t. i. 78,000 puhrus labibas, jeb naudâ aprehkinat (3 r. puhrâ) — 273,000 rbl. Tad wehl Kursemes gubernatora kgm no pilsehtu waldem, poliziju preekschneekeem u. t. t. nodoti 15,000 rbl. naudâ. Kursemes muischneeziba dahwinajuse 10,000 rbl. naudâ. Generalsuperintendenta kgm un Kursemes konsistorijai Lutera mahzitaji eedewuschi, sawâs draudzês salasitus, 7013 rbl. Tà tad pawisam kopâ lihdf 1. janw. dahwinati 305,013 rbl.

Jelgawas L. B. Semkopibas Nodalas sapulze 9. janwarî sch. g. Semkopibas Nodaka bij suhtijuse Birsneeku un Freimani pee grafa Subowa, lai pahrleezinatos par grafa pilnwarneeka Sileneeka 5. dez. p. g. peedahwatàs labibas tirdsneezibas sakarâ doschanàs leetas ihsto sastahwu. 18. dezembra sapulzes deenâ p. g. nebij nedf grafa kgs nedf ari wina pilnwarneeks eeradees, lai gan bij solits, un Semkopibas Nodalai nebij sinams, aiz kahdeem zehloneem un kamdèl norunatais terminsch neteek eewehrots. Nodalas delegats B. nu sapulzê sinoja par leetas sastahwu sekoschi: 21. dezembrî 1891. gadâ eeradamees pee grafa kga, kursch bij gluschi pahrsteigts, dsirdot, ko tam stahstijam, jo no labibas pirkschanas, no zenam u. t. t. Sileneekam nekas nebijis usdots, bet gan bijis japawehsta Semk. Nodalai schahds preekschlikums: Waj Latwju semkopji negribetu sawus kweeschus un rudzus (un newis ari meeschus, kà to S. bij sazijis) pahrwèrst miltôs, samalt, sabihdelet grafa sudmalâs Gubernijas muischâ pee Schaukeem? Miltus waretu nodot Schaulôs, Kaunâ, Peterburgâ un zitur dahrgaki, nekà pee mums. Par zenam un nodoschanu grafs usnemtos apgalwibu. Naudu, saprotams, sanemtu, kà tas jau tahdâs leetâs parasts, pehz miltu nodoschanas. Par wisu scho ari jau Sileneekam bijis saraksts lihdf; bet to S. deemschèl Semkopibas Nodalai netika rahdijis. Tapat atkal S. nebij nodewis grafam to rakstu, kuru Semk. Nodaka dewa winam lihdf preeksch grafa, kurâ wehstits, ko S. 5. dezembrî 1891. gadâ Nodalas sapulzê bij sinojis, kà ari sapulzes nolehmums schai leetâ. Sileneeks saprotams, nekahdi newar pilnigi aizbildinatees par tahdu rihkoschanos, ne pret grafa kgu ne ari pret Nodalu; tikai leetas peerahdijuma dehl izdabuts no S—a noluhguma raksts, kurâ tas noschehlo sawu pahrsteigumu.

Tahlak schai sapulzê nolehma suhtit J. Wagneri un J. Birsneeku uf Terbatu, kur no 26.—28. janwarim sch. g. izrihkos linu izstahdi. Kà wehl atzerees no laikraksteem, schogad bij uf Widsemi aizinats ihpaschs leetpratis schai arodâ, pamahzit Widsemes linkopejus. Lai ari muhsu linkopejeem tureeneschu panahkumi schai sinâ buhtu pasihstami, Semk.

---

jau ilgaku laiku mozits no leelam eesnam, pret kuram winsch pehdigi nodomaja izleetot augschejo lidzekli. Winsch nopirka par 2 kap. tauku swezi un sahka ar to eeberset sawu degunu. Winam par leelàm izbailem deguns drihf pehz tam sahka uspampt un tuhkums pehz 2 deenam apnehma wisu gihmi. Peesauktais ahrsts pawehleja likt ledu uf uspampumu, tomèr zaur to neka nepanahza. Slimneeks pasaudeja samanu un pehz diwàm deenam nomira, atstahdams jannu seewinu un nepeeauguschos behrninus. Slimibu izmeklejot izrahdijàs, ka tauki laikam nemti no tahda lopa, kas bijis saslimis Sibirijas mehri!

Otrs atgadijums nupat notizis tepat Widsemê. Kahds wihrs, malku zirsdams, eewainojis kahju. Lai asinis apturetu, winsch uf wahti uzlizis swaigus gowju mehslus. Kahja tuhlit pehz tam sapampuse un nelaimigais drihf izlaidis garu, breesmigas sahpes zeesdams. Asinis bijuschas no gowju mehsleem tapuschas — sagiftetas.

Schee atgadijumi lai ziteem deretu par brihdinajumu. —ks.

Jauns izgudrojums.

Muhsu laikôs gandrif katru deenu dsird par jauneem izgudrojeem. Tà nupat no Peterburgas sino, ka tur kahds kimikis izgudrojis tahdu eetaisi, ar kuru war pasiu, waj tabaka wiltota jeb ne.

Jaunais izgudrojums ir sawads maks, kas, ja tani eeleek papirosus jeb zigarus, uf matu rahda, kahdâ mehrâ tabakai peemaisitas zitas weelas klaht. Ja tabakai peemaisitas zitas weelas klaht, tad ta, schinî makà eelikta, peenem sawadu krahsu un tà tad tuhlit neschaubojschi rahda, ka tabaka wiltota. Bef tam makà wehl atrodas loti smalki izdomata eetaise, kas rahda, zik leelà mehrâ tabaka wiltota. Newar neko newaimigaku eedomatees, kà scho jauno izgudrojumu, jo tas neko neatschkiras no ziteem makeem, tà saukteem zigaru jeb papirosu portmonejeem. Un tomèr tas sawâ eekschpusê slehpj tik bihstamu eetaisi.

Wajaga, peem. ee-eet kahdâ tabakas pahrdotawâ un pirkt sinamu daudzumu tabakas, zigaru jeb papirosu un tos eewectot noslehpumainajà makà, izwelk tad naudas maku, lai par teem samaksatu. Bet tani pat azumirkli, kur grib samaksat, izwelk wehl reiz noslehpumaino maku iz kabatas, otwer to un nu redz, ka tabaka krahsu mainijuse, kà ari to, zik leelà mehrâ wiltoschana notikuse. Swehtâs dusmâs tagad war tabakas tirgotaju kert aiz apkakles un winu nodot peenahzigai teesai! Sirsnin, ko kahro tu wehl?!

Loti neschehlojami, kas schis pats kungs sawu wehribu naw peegreezis labak usturas lidzekłu wiltoschanai, kas buhtu no daudz leelaka swara. Schinî sinâ gan noteek daudz wairak wiltoschanu! A.

Reta dabas parahdischanàs.

Amerikâ, Oregon'as pilsehtâ kahdam eedzihwotajam sirgs, kursch usluhkojams par ihsti retu dabas parahdijumos. Schi sirga krehpes tik garas, ka tahs welkas pa semi un satur 14 pehdas mehra. Aste winam 9 pehdas gara. Sirga ihpaschneeks kopj to ar ihsti leelu ruhpibu, masgà ik deenas krehpes un asti ar siltu uhdeni un pin tahs bisês. Sirgs no Frantschu sugas un tagad 8 gadus wezs. Winam lapsas spalwa un krehpes un aste sarkana.

Nodala suhta min. kungus, lai tee, apskatijuschi un eewehrojuschi, kà lini labaki isstrahdajami, waretu to darit sinamu ari muhsu semkopjeem. (T.)

Swahrdes pag. namâ, Kuldigas apr., kà „K. G. A." sino, no 21.—28. dez., pagasta lahdi atmuhkejot, issagts lihds 500 rbl. skaidrâ naudâ un 15,530 rbl. wehrtspapirôs.

Kuldigâ par Wahzu draudses mahzitaju eewehlets Landses draudses mahzitajs Lichtenstein kgs.

Par Dschuhkstes-Peenawas semkopibas beedribas preekschneeku eezelts lihdschinejais, gruntneeks F. L. Hahns.

d) **No zitàm Kreewijas pusem.**

Leelknasa Konstantina lihki 17. janwarî is Pawlowskas noweda us Petera-Pahwila zeetokschna basaizu. Sehru gahjeenâ Keisara Majestate ar Sweedrijas kronprinzi un Leelknaseem gahja kahjam; Keisareenes Majestate un Leelknases brauza kareetês.

Kara ministris Wannowskis, kà „Birsch. Wed." sino, esot saslimis.

Justizministris N. A. Manaseïna kgs, kà „Now. Wr." sino, eezelts par Tambowas mahzito wihru arkiwa komisijas goda lozekli.

Jauna parauga schtempelmarkas, kuras drihsumâ isgatawoschot walsts papieru isgatawoschanas ekspedizijâ, kà „Now. Wr." sino, turpmak newajadseschot wairs pahrstrihpot jeb apstempelet, kà lihds schim, bet pee uslipinaschanas buhschot janoplèsch tikai weens stuhrits, zaur ko marka top nederiga tahlakleetoschanai.

Wisaugstaki apstiprinata truhkumzeeteju komiteja lihds 13. janw. pawisam eenehmuse 3,076,808 rbl. 46 kap., starp teem no truhkumzeeteju loterijas — 1,971,043 rbl.

Pirmais truhkumzeeteju loterijas islosejums notiks 1., 2. un 3. februarî.

Otràs truhkumzeeteju loterijas biletes, kas Wisaugstaki atlauta sem tahdeem pat nosazijumeem, kà pirmà, sahks pahrdot tikai pehz pirmàs loterijas islosejuma.

Influenza Peterburgas seemela puses apkahrtnê tagad mozot netik ween sirgus, bet ari gowis!

Seschi Kreewijas dselszeli pehrnajâ gadâ par sneega tihrischanu ween isdewuschi 1,115,593 r., kas rahda, kahdeem gruhtumeem dselszeleem sneegputenu dehl jazihnas.

Somu wispahrejus dseedaschanas un musikas swehtkus isrihkos nahkoschâ wasarâ Abo pilsehtâ.

Wilnas gubernas semneeku pagasti, kà weetejais „Westniks" sino, gandrîs wisi nolehmuschi aisdot is winu sahdschu magasinam labibu zaur slikto plauju peemekletàm gubernam. Wini grib isdot ap 60,000 tschetwertus, kas istaisa wairak nekà zetortu daju no wisas seemas labibas, kas atrodas winu magasinâs. Domas par scho labo darbu zehluschàs pa leelakai daiai zaur meermihlotajeem widutajeem; ari ne masumu schai leetâ nopuhlejuschees pagasta skrihweri. Schimbrihscham top naigi rihkots, kahdejadi nosuhtit scho labibu pee dselszelu stazijam. Labiba top apsinigi schahweta, tihrita no peemaisijumeem un slikteem graudeem un behrta sewischkâs labibas kastês.

Samaras ostas buhwes darbi eesahkuschees. Alga strahdneekeem 20 kap. bes sirgu, ar sirgu 80 kap. par deenu.

Us Aiskaukasijas dselszela, Melitas stazijas tuwumâ, pretschu brauzeens isstrehjis is sleedem, wagoni sagruhduschees weens us otra, pee kam kahds ar petroleju pildits wagons pahrplihsis un aisdedsees. Leesmas apbrihnojami ahtri sagrahbuschas ari zitus petroleja wagonus, tà ka tee pahrsprahguschi un nu nelaimes weetâ iszehlusês wesela uguns juhra. Seschi konduktori leesmâs dabujuschi galu un tschetri gruhti eewainoti.

No Rigas.

Widsemes gubernatoram, generalleitnantam Sinojewam, kà „W. W." sino, 15. janw. bijuse laime, stahditees preekschâ Keisara Majestatem. Wina ekselenze pahrbrauza jau Rigâ.

Widsemes schandarmerijas waldes preekschneeka, generalmajora Sereda kga dsihwoklis un kanzleja, kà „W. G. A." issludinats, tagad atrodas Paulutschi eelâ Nr. 2, kort. 1, Suworowa eelas stuhri (netahlu no Rig. Latw. Beedr. nama).

Derigu grahmatu apg. Nodalas sehdê 17. janw. A. Ahrgals sinoja, ka „Pirmà palidsiba nelaimes gadijumôs" jau eesahkta drukat. Edisona biografiju usnehmàs wehl reis zaurlasit skolotajs J. Abels. Eewehrojot to, ka Zehsu bischkopibas beedriba „Drawneeks" nolehmuse Butlerowa rakstus isdot, nodala nospreeda, nenemt sawâ apgahdibâ „Bischkopiba" no Butlerowa. Tahlak usdewa sasinatees ar Maswersischa kgu, waj winsch usnemtos zaurluhkot Lepewitscha „Jhsa semkopibas mahziba" otrai drukai, tadêl ka pirmà esot drihs ispahrdota. Melbarschu Martinsch bij Nodalai zaur Sinibu Komisiju eesuhtijis manuskriptu, tulkotu is Kreewu walodas: „Par kometeem un krihtoschàm swaigsnem," kuru nodewa zaurluhkot P. Zihrula kgam. E. Mednis apsolija Nodalai sawu rakstu „Kà zilweki mahzijuschees runat."

Rigas Latw. Labdar. beedr. isgahjuscho swehtdeen noturetâ pilnâ sapulzê eewehleja par rewidenteem: K. Seeberg kdsi, M. Taut kdsi, adw. Kalninu un skol. J. Zihruli.

Pahrdaugawas Amatn. pal. beedriba, pehz sinojuma pilnâ sapulzê swehtdeen, 19. janw., pagahjuschâ beedribas gadâ sneeguse palidsibu 19 beedreem slimibas atgadijumôs, pawisam 200 rbl., isdewuse 190 rbl. tschetreem miruscheem beedreem behrem. Wiss 1891. g. apgrosijums 3986 rbl 92 kap., pee kam 200 rbl. 76 kap. skaidrs atlikums. Beedribai tagad mantas: 500 rbl. wehrtspapirôs un 271 r. 84 kap. skaidrâ naudâ.

Rigas rikschbrauzeju beedriba, kà is sludinajumeem redsams, 9. un 16. februari isrihkos skreeschanos. Pirmajâ skreeschanâ, starp zitu, peelaidis kahdâ numurâ sirgus, kas Baltijas gubernâs no semneekeem pascheem audsinati. Sirgi semneekeem pascheem jabrauz. Godalgas ir 75, 20, 10 un 5 rbl. leelas. Tà tad nu peepildas muhsu jau reis issazitais wehlejumees, ka beedribai wajadsetu pee sazenschanàs peelaist ari muhsu lauzineeku sirgus. Lauzineeku sirgu skreeschanas mihklotajeem schis eerihkojums buhs pa prahtam un zerams, ka dalibneeku netrûks.

Rigas politekniká, kà „Now. Wr." sino, turpmak tapschot usnemtas tikai tahdas personas, kuras usrahda apleezibas, ka winas beiguschas kahdu gimnasiju waj 7-klasigu realskolu jeb zitu tahm lihdsigu mahzibas eestahdi.

Wezajâ pulwera torni turpmak eeweetosees Rigas politeknikas studentu sabeedriba „Rubonia," kura torni liks no eekschpuses pahrbuhwet.

Salamonska zirks Rigâ eeradischotees ap leeldeenam.

Lihka usrakschana. Kà „Z. f. St. u. L." sino, Jesus basnizas kapôs, garidsneeka un piisehtas ahrsta klahtbuhtnê, schinis deenâs israkts kahdas jaunawas lihkis, kas weza gada pehdejâs deenâs miruse scharlakâ. Jaunawas mahte wehlak eedomajusês, ka winas meita wehl dsihwa aprakta. Sahrku attaisot israhdijàs, ka lihkis atrodas tapat kà paglabats, tà tad mahtes domas gluschi aplamas.

Deenas pawehles Rigas pilsehtas polizijai. Pastahwigi esmu eewehrojis, ka pilsehtas aptihritaju eestahde isbrauz us pilsehtas eelam ihsteni neskaidrâ stahwokli, zaur ko top radits slikts gaiss un isplatita launa smaka; usdodu eezirknu pristawu kungeem, kuru nowadâ atrodas aptihrischanas kantori, noprasit no podretschikeem rewersalu par to, ka wini neatlauj isbraukt pilsehtâ ar muzam waj kastem, eekam tahs naw pamatigi notihritas un desinfizetas, bet brauzamo rihku weetâ usdot kahdam polizijas eerehdnim apluhkot, waj muzas zeeschi aisslehdsas un waj kastes pareisi isrihkotas. Usdodu pastahwigi us to luhkotees, ka schis nolikums pareisi top ispildits un wainigos, kas dariti tam preti, saukt pee atbildibas, kà ari par panahkumeem schai leetâ man pasinot.

— Esmu eewehrojis, ka us eelam un sehtas platscheem Eekschrigâ, sewischki 1. un 2. eezirknî, pastahwigi usturas harmoniku spehletaji, harfenistes un ziti tahdi musikanti, kuri apgruhtina publiku zaur sawu usbahsigo spehleschanu, kà ari trauzê satiksmi us trotuareem. Scheem laudim naw waj nu nekahdas apleezibas no polizijas puses, ka wini drihkst kopt schahdu amatu, jeb ari, ja kahdeem tahdas ir, tad tajâs sazits, ka wini drihkst spehlet tikai Ahrigas dalâs, kur teem taisni aisleegts to darit Eekschrigâ. Scha apstakla ne-eewehroschanu peeskaitidams abu mineto eezirknu pristawu kungu neusmanibai un wahjai ruhpibai, usdodu bes kaweschanas spert solus, ka schi nekahrtiba taptu nowehrsta un pastahwigi us to luhkotees, ka schahda spehleschana wairs neatkahrtojas, kas peekodinajoms wiseem nowada usraugeem. Tee, kuri pahrkahptu scho preekschrakstu, us weetas apzeetinajami un nowedami eezirkna pahrwaldê, no kureenes tad, lihdsâs ar peederigajeem dokumenteem, wini nosuhtami us polizijas pahrwaldi. Ja tahda apzeetinaschana notiktu pehz pulksten 3, tad wineem janonem winu dokumenti un wainigee japastellê us nahkoschu deenu polizijas pahrwaldê us sehdi.

— Tà, ka eestahjuschàs sillà laika dehl Daugawas ledus naw wairs pilnigi droschs, usdodu eezirknu pristawu kungeem satiksmi par Daugawu atlaut tikai weegleem brauzejeem un nepeelahdetàm ragawam, kamèr wiseem wesumneekeem aisleedsams us ledu braukt un satiksme teem atlauta tikai pa dselses tiltu.

Sahdsibas. 13. janwarî leelâ Palisadu eelâ sem Nr. 27, is pilsona Jankela Schustera dsihwokla zaur atslehgas usmuhkeschanu, kà winsch pats sinojis, issagtas daschadas mantibas, 50 rbl. wehrtibâ un 25 r. skaidrâ naudâ.

— Kahrta eelâ, namâ Nr. 27 peedsihwoschee Bolderajas dselszeta eerehdni Anzis Ansbergs un Jekabs Stamurs sinoja, ka 13. janwarî is winu dsihwokla zaur uslauschanu issagtas daschadas drahnas un kahju apaws, 270 rbl. wehrtibâ.

— Us Peterburgas schosejas Nr. 96 peemahjojoschais pee Wiezemes muischas pagasta peederigais semneeks Jahnis Leepinsch sinoja, ka nakti us 15. janwari zaur uslauschanu is wina aisslehgta schkuhna issagtas daschadas mantibas, 30 rbl. wehrtibâ.

— Romanowa eelâ, namâ Nr. 57 peemahjojoschâ Matilde Eiche sinoja polizijai, ka 15. janwari, pret plkst. 7 wakarâ, no minetâ nama behnineem zaur uslauschanu nosagtas daschadas drahnas, 112 rbl. wehrtibâ.

— Kà Peters Luhks sinojis, kursch peemahjo Gertrudes eelâ, namâ Nr. 65, wina lihdseedsihwotaja, pee Saldus pagasta peederigà semneeze A. G. nakti us 16. janwari, kamèr winsch nebijis mahjâ, uslaususe wina kastes un issagause drahnas, 20 rbl. wehrtibâ.

— Talsu aprinka, Matkules pagastâ, Skudrds peemahjojoschais semneeks Kahrlis Dunins sinoja polizijai, ka 16. janwari, tà ap plkst. 1 nakti, winsch eebrauzis Atmenu eelâ, Skudres eebraukschanas weetâ un eegahjis dsihwojamâ ehkâ, atstahdams sirgu ar kamanam bes usraudsibas sehtâ stahwam. Pehz ihsa brihscha nama puisis Kahrlis Feldmans to issauzis ahrâ un pasinojis, ka wina sirgs ar aisjuhgu un zitàm mantibam nosagts.

— Nakti us 16. janwari Kihschuesera eelâ no sem Nr. 9 atrodoschas kapsehtas nosagti diwi tschuguna krusti. Weena krusta gabali atrasti tuwenajâ meschâ, otris top mekleti; abi krusti bij 35 rbl. wehrtibâ.

— 17. janwari pee Paulutschi eelas atrodoschas Salamonska zirka usraugs Kahrlis Kihns sinoja polizijai, ka sch. m. 16. deenâ winsch eewehrojis, ka is zirka busetes istabas bijuschi issagti diwi misina ankeni, weena korkoschanas maschina un seemas mehtelis is pelehkas drahnas, 65 rbl. kopwehrtibâ.

Sakerti sagli. 14. janwari Jelgawas Ahrrigas 1. eezirkna gorodowoji Indrikis Sommers un Ernests Lahzis, ar NNr. 227 un 224, aptureja Kanala eelâ kahdu skrejoschu zilweku ar gabalu ahdas. Isdarot ismekleschanu israhdijàs, ka ahda bij nosagta Akmenu eelâ is Behrsina tirgotawas.

— Leelâ Maskawas eelâ, namâ Nr. 75 peemahjojoschâ Anna Isakowna Hirschberg sinoja, ka is winas stalla, zaur uslauschanu, tapuse issagta gows, 50 rbl. wehrtibâ. Tapis ispehtits, ka Ebrejeetis Abels Hopp gowi nosadsis. Winsch apzeetinats un nodots teesai.

— Matihsa eelâ Bulwana atklahtibas namâ nakti us 12. janwari kahdai turenes seeweetei nosagta sudraba broscha, $2^1/_2$ rbl. wehrtibâ. Saglis, strahdneeks Adams Steinboks, apzeetinats un nodots teesai.

— Nakti us 16. janwari leelâ Lubanes eelâ Nr. 37 is pagraba zaur uslauschanu nama ihpaschneekam Martinam Kahrklinam nosagti kartupeli, 3 rbl. wehrtibâ. Japateizas weeteja gorodowoja Jegora Pehlaga, Nr. 213 un naktswaktneeka Ehnfrija Poziusa, Nr. 142 usmanibai, kuri eewehrojuschi pehdas, pehz kam nowada usraugam Kolosowam bijis eespehjams kartupelus atrast pee Ropaschu semneeka K. G. un kareiwa dehla K. M. masâ Maskawâ eelâ Nr. 12. Sagli atsinuschees un nodoti teesai.

— Basnizas eelâ, namâ Nr. 25 peemahjojoschâ Emilija Dsene sinoja polizijai, ka 17. janwari, tà ap plkst. 3 pehz pusd., is winas dsihwokla, zaur waleju logu, issagti 10 rbl. skaidrâ naudâ un daschadas zitas mantibas, 83 rbl. kopwehrtibâ. Saglis, reserwists J. K., ar sagtàm mantam tapis atrasts un nodots teesai.

— 18. janwari, ap pulksten 1 pusdeenâ schejeenes nama ihpaschneeks Gotfrids Rohls, Pokrowa eelâ, namâ Nr. 1, apzeetinaja Pruhsijas pawalstneeku O. Sch. un Disnas semneeku K. A., kur tee patlaban is neaisslehgtà peeleekamà kambara galu saga. Abi nodoti teesai.

— Semneeze Anastasija Petrowa sinoja polizijai, ka 19. janwari, komèr wina nebijuse mahjâ, is winas dsihwokla Jaroslawas eelâ, namâ Nr. 47, zaur uslauschanu issagtas daschadas mantibas, 5 rbl. 70 k. wehrtibâ un ka winas aisdoms krihtot us kahdu A. J. Schis nu ari atsinàs, ka sahdsibu isdarijis kopus ar kahdeem J. F. un J. M. un usdewa, kur mantibas tapuschas pahrdotas. Mantas tapa tur ari atrastas un atdotas atpakal winu ihpaschneezei. Lai A. J. dalibneeki taptu atrasti, sperti peederigee soli.

Laupischanas usbrukums. Us Slokas zela kahdas 8 werstes no Rigas 11. janwari ap plkst. $8^1/_2$ wakarâ, semneekom Andrejam Skunste usbrukuschi 7 zilweki, norahwuschi winu no wesuma un nolaupijuschi weenu maisu miltu. Pee ismekleschanas israhdijees sekoschs: Pee usbruzeena, us Skunsta sauzeenu pehz palihdsibas, peesteiguschees tuwenakâ kroga krodsneeks Wolmers un wina laudis, un wineem isdewees Skunsti atswabinat no laupitajeem un winu, lihds ar wina wesumu, eeslègt stedeli. Bet laupitaji wehl raudsijuschi Skunsti dabut un eelausteès krogâ. Japateizas tikai krodsneekam un ziteem laudim, ka wini turejuschees preti ar eerotscheem un tahdejadi teem isdewees glahbt Skunsta zitas mantas. Ar nolaupiteem milteem laundari pehz tam pasuduschi. 13. jan. Jelgawas Ahrrigas 2. eezirkna nowada usraugs, Gulbe, ispehtija laupitajus, pee kam trihs is wineem: Kahrlis Kupgels, Mikels Adens un Juris Antons tapa apzeetinati. Pahrejee top mekleti.

Laupischana. Fridrichasalas krasta eelâ, namâ Nr. 2, peemahjojoschâ Uljana Burkewitz sinoja polizijai, ka 19. janwari, ap pulksten 6 no rihta, zelâ no dselses tilta us Sakusalu, winai usbruzis kahds nepasihstams zilweks, winu nosweedis gar semi un nolaupijis maisu ar baltmaisi, 6 rbl. wehrtibâ, un weenu wilnainu lakatu, 3 rbl. wehrtibâ.

Peepescha nahwe. Nakti us 19. janwari, Dsirnawu eelâ, namâ Nr. 36, pee reserwes peederigais Dawids Sarinsch, 50 gadus wezs, aiz nesinamâ zehlona peepeschi nomiris. Wina lihkis tapa nodots ismekleschanas kambarim dehl ispehtischanas.

Ugunsgrehki. 14. janwari, ap plkst. 11 no rihta, Dsirnawu eelâ sem Nr. 165 zaur neusmanigu krohsnes kurinaschanu iszehlàs ugunsgrèks. Skrejoschàs kolonas ugunsdsehsaji uguni drih nodsehsa.

— 15. janwari, ap plkst. 11 wakarâ, Dinamindes eelâ Nr. 9, Rigas pilsona Wilhelma Eusslera namâ, zaur neusmanigu apeeschanos ar uguni, aisdegàs nama durwis. Mahjas eedsihwotaji nodsehsa uguni, eekam wehl ugundsehsaji bij peesteiguschees. Saudejums apmehram 10 rbl. leels. (R. P. P. A.)

Grahmatu galds.

„Austruma" 1. burtnizai 1892. g., kuru tikai schonedel dabujam peesuhtitu, schahds saturs:

1) Us pilsehtu! Stahsts no Apsischu Jehkaba. 2) Klusa nakts. No Jusmiņa. 3) Leischu-latweeschu tautu preekschwehsturigais laikmets. Pehz Brjanzowa leischu walsts wehstures „Исторія Литовскаго государства." No A. Pumpura. 4) Tautas-dseesma. Semgales nowadâ ussihmejis Alksnis-Sundulis. 5) Wezà pilskunga kalpone. Stahsts is wahzu walodas no A. P. Ar 10 bild. 6) Jaungreeku dseesma. No R. Behrsina. 7) Kahds wahrds par deminutiweem jeb pamasinameem wahrdeem. No K. Mühlenbacha. 8) Interesanti atgadijumi augu walstî. Rztl'a P. 9) Zeriba. No Bitana. 10) Leischi un winu dseesmas. No Pabehrscha. 11) Dzejols. No Friedenberga-Meeriņa. 12) Pasaka par efeju. Sarakstijis Pauls Mantegaza. Pahrtulkojis Rudolfs Blaumanis. 13) Masule. No Bitana. 14) Daba un sirds. No J. Ehrmana. 15) Alkohola albums. Pehz Dr. W. Bode sastahdits un wiseem alkoholisku dsehreenu isgatawotajeem, pahrdewejeem un draugeem dahwinats no Brihwkalneeka. 16) Neusdroschinajàs! Dsihwes drostalas, Auk . . . Teodora salasitas. 17) Ojars. Tehlojums is tautas dsihwes. Sarakstijis Lerchis-Puschkaitis. 18) Mihlestiba. Dseesma ar klaweeru pawadijumu no D. Mihlischa. 19) Sihkumi. 20) „Austruma" turpinaiums par semkopibu: Kahda mehslu wehrtiba Tomas-sahrueem? No R. Behrsina. Slauzamu lopu mitinaschana. No K. Kasaka. Par dahrskopibu. No J. Wagnera. Is semkopibas beedribu dsihwes. Derigi padomi un aisrahdijumi. Jautajumi un atbildes. — Bilschu peelikumi: 1) Newainiba. 2) Masee seemswehtku dseedataji. 3) Isschuwumu paraugs.

Nemot rokâ 1. burtnizu, muhs wispirms it patihkami pahrsteidsa „Austruma" ahrejais isskats, jo us wahka pirmas puses atrodas sihmejums, kas norahda us „Austruma" darbibas daschadeem arodeem. Sihmejums pats glihti isstrahdats, tikai greesums, kà isdewejs pats peesihmè, naw tà isdewees, kà tas buhtot wehlejams, kadêl otrai jeb treschai burtnizai to likschot par jaunu greest.

Bet netik ween no ahrpuses, ari satura sinâ schi burtniza muhs patihkami pahrsteidsi. Ari papirs un klaht peeliktee sihmejumi loti glihti, tà ka „Austrums" katrâ sinâ war mehrotees ar wislabakajeem zittauteeschu mehneschrakstieem, lehtuma sinâ winus pat wehl pahrspèj!

No sirds nowehlam tagadejam „Austruma" isdewajam, J. Drawneek kgm, lai wina pateesu atsinibu pelnoschee puhlini taptu peenahzigi zeeniti, ka lai winam buhtu eespehjams, jo projam „Austrumu" tikpat kuplu un daitu tautâs laist, kà pirmo burtnizu.

Saimneezibas padomi.

Sasaluschu kartupelu isleetoschana. Aukstâs seemâs beeschi ween aukstums eekluhdams pagrabôs, sasaldê kartupelus, kas tani teek usglabati. Sasaluschee kartupeli tad teek usskatiti, kà ehschanai nederigi. Teescham, ja tos tuhlin wahra, tad tee dabùn nepatihkamu smaku un garschu. Tas noteek zaur to: ja kartupeli atkust, ja tos saspeesch, no teem tad istek peleki-raiba sula, no kuras ari nahk nepatihkamà garscha un smaka. Bet to no kartupeleem war weegli isdabut, zaur ko wini atkal teek derigi zilwekeem ehschanai un lopeem preeksch baribas. Tapèz, ja to grib panàkt, tad atkususchos kartupelus wajag eelikt us weenu nakti uhdenî un pehz tam kahdas reises noskalot swaigâ uhdenî un tad tos war wahrit; tad wini buhs tikpat gahrschigi, kà kartupeli, kas naw dabujuschi salu.

Lidseklis pret seemas labibas tahrpu. To itin weegli war isdarit tà: pee weena puda uhdens japeelej weena mahrzina terpentina un ar scho maisijumu jaaplaista tahs weetas, kur parahdijees seemas labibas tahrps.

Kà sirgi glahbjami ugunsgrehka gadijumà. Laikam leelakai daiai no muhsu semkopjeem buhs sinams, ka sirgi ugunsgrehka gadijumâ loti gruhti isdabujami is stalla un tapèz daudzreis sadeg, lai gan ugunsgrehks ir laikâ tizis pamanits. Bet peedsihwojuschi zilweki galwo, ka esot itin weenkàrschs lidseklis, ar kura palidsibu sirgi weegli isdabujami no stalla un proti: wajagot sirgu tikai apseglot, jeb usmaukt pangas. Tikai loti janoschehlo, ka schis lidseklis naw wiseem pasihstams un kam ari tas buhtu pasihstams, tomèr to breesmu minutê aismirst.

Is „Сельскій Вѣстникъ" tulkojis
Nameitu Juris.

Kustonu apsardsiba.

Sunu kehraji. Rigâ, kà sinams, no rihteem pa eelam braukà apkàrt sunu kehraji, kuri tahdus sunus, kas bes uspurneem sawwalâ pa eelam skraida, saker, eeleek ratôs un aiswed us kustonu apsardsibas stalli. Tahdi suni, kas no winu ihpaschneekeem netop ispirkti, top nogalinati.

Schahds eerihkojums nebuhtu wisai smahdejams, ja eewehro leelo sunu pulku, kas zitadi bes saimneeka apkàrt skraiditu, ja tik sunu kehraji apsinigi sawu usdewumu ispilditu. Ka tas tomèr tà naw, to war ne reti no rihteem us eelam redset un to peerahda ari sekoschais.

Pehrnaja gada 15. oktobri istabas meita Marija Tresin, us maisneeku eedama, bija panehmuse kungu suni lidz, kad us reis sunu kehraji sunim usbruka un to eebahsa sunu ratôs. Marija Tresin ne bes eemesla pretojàs schahdai warmahzibai, pee kam winai rokas saskrambeja un maise no kurwja isskrita us eelas. Astonas deenas wehlak tee paschi kehraji, tani pat weetâ, netahlu no pasta kantora, sakehra suni, kas lihds ar dworniku pee mahjas wahrteem atradàs. Pehdejâ atgadijumâ metàs kahds gorodowojs starpâ, netaudams suni bes eemesla sakert. Kehraji bija gorodowoju apwainojuschi wahrdeem un darbeem. Par schahdu patwaribu 1. eezirkna meerteesnesis 2 apsuhdsetos sunu kehrajus nosodija us 2 nedelam aresta, 1 us weenu nedelu aresta un kahdam kustonu apsardsibas lozeklim, kas kehrajus bija pawadijis, peespreeda 15 rbl. naudas soda, jeb, ja nespèj maksat, 4 deenas aresta. Kaut gan noteesatee spreedumu pahrsuhdseja pee meerteesneschu sapulzes, tomèr, kà „R. W." sino, pirmàs instanzes spreedums tapis apstiprinats.

Kugneeziba.

Wahzu twaikonis „Eider“ 1. febr. (20. janw.), zelâ no Nu-Jorkas uf Bremeni, usskrehja pee Weita falas feklâ. Uf kuga atrodas lahdi 300 brauzeji, kas leelas wehtras dehl leelâs breesmâs.

Trihsmastu schoners „John Martin,“ kapt. Bergs, 26. (14.) janw. bewees no Roschfortas (Franzijâ) uf Paskagulu (Misisipi, Amerikâ).

Kugneezibas weizinataju sabeedriba. Kursemes un Widsemes kugu un zitu kugneezibas draugu starpâ raduschâs domas, dibinat sabeedribu, ka lai muhsu kugu bubwetajeem un kugneekeem apgahdatu kreditu wajadsibas gadijumôs. Scho pirmdeen, kâ „B. W.“ sino, nu Rigas Latw. Beedr. namâ bija sapulzejuschees daschi kugneeki, lai apspreestu scho preeksch kugneekeem tik swarigo jautajumu. Pehz tam, kad preekschlikuma pamata nosazijumi bija pecteekoschi pahrrunati, sapulze eezehla is sawa widus sewischku komisiju, kurai usdewa, preekschlikumu wisdrihsakâ laikâ papildinat pehz sapulzes aisrahdijumeem un tad to pasinot Widsemes un Kursemes kugu ihpaschneekeem, lai wini waretu pamatigaki eepasihtees ar to mehrkeem un nosazijumeem. Februara mehnescha pirmajâ pusê nolehma saaizinat Widsemes un Kursemes kugu ihpaschneekus, lai preekschlikumu galigi apspreestu. Daschi issazija domas, ka wehlak wajadsetu scho sabeedribu dalai pahrwêrst par sawstarpeju kugu apdrohschinaschanas beedribu, kahdu Latweeschu kugu ihpaschneeki jau sen wehlotees.

Tirgi un torgi.

Janw.

27. **Jelgawas apgabalteesâ** wairakfolischanas pahrdos:
1) Karla Franza namu Bauskâ, 2553 rbl. wehrtibâ;
2) Rundales Spigu mahju, peederigu Reinam Galinam, 3000 rbl. w.;
3) Mikela Aufona namu Tukumâ, 2250 rbl. w.;
4) Idas Saknes namu Jehkabstatê, 11,190 rbl. w.;
5) Wiktorijas Sdanowitsch namu Jehkabstatê, 3500 rbl. w.;
6) Ilses pag. Apferdenes mahju, peeder. Indr. Osim, 13,000 rbl. w.;
7) Brigas pag. Matuschischku mahju, peeder. Maichilam Danilam, 900 rbl. w.;

30. **Rigâ,** Gertrudes eelâ, Nr. 119 pahrdos Ed. Jegermanam peederoscho kustamu mantu, kâ pianinu, spegeli, bildes, lampas un mebeles, 190 rbl wehrtibâ.

29. **Rigâ,** Kehninu eelâ Nr. 19 pahrdos wairakfolischanâ Alekfandram Bliz peederoscho kustamu mantu, kâ: speegeli, buseti, mebeles, pianino, 235 rbl. wehrtibâ.

31. **Rigâ,** Awotu eelâ Nr. 2 atklahti pahrdos Alekf. Blunam peederoschâs mebeles, speegeli, samowaru, 260 rbl. wehrtibâ.

Is muhsu weesigàs sadsihwes.

Rigas Latw. beedriba.

Sestdeen, 25. jan., plkst. 9 w.: Maskû balle.

Swehtdeen, 26. janw. plkst. 7 w.: Teatris. Israhdis: pirmo reisi: „Amergawas Libsina.“

Jeribas beeriba (Altonawâ).

Swehtdeen, 26. janw., plkst. 7 w.: Bilschu balle, pastarpam ar dseedaschanu.

Katrinasdambja dseed. beedr.

Swehtdeen, 26. janw., plkst. 8 w. Berga basarâ: Balle.

Rigas fuhrmanu pal. beedr.

Pirmdeen, 27. janw., plkst. 7 w., Rigas Latw. beedr. namâ: General-sapulze.

Rigas Seedona pal. beedr.

Swehtdeen, 26. janw., plkst. 12 deenâ, Karlewiza sahlê: Pilna sapulze.

Pahrdaug. Amatn. pal. beedr. (Wilumejâ).

Swehtdeen, 26. janw., plkst. 4 p. p.: Dsihwokla komitejas sapulze.

Bischu muischas pal. beedr.

Swehtdeen, 26. janw., plkst. 1 p. p.: Pilna sapulze.

Pahrdaug. Labd. beedr.

T. p. d. plkst. 2 p. p.: Pilna sapulze.

Walesas wehstules.

P. Duk. — Tin. Zeresim, ka Juhsu korespondenzijas, ko apsolatees peesuhtit, nebûs tik pat wezas un nederigas, kâ jau reis leetota pastmarka, kuru tik pahrdroschi peelikuschi atbildei klaht!

Jen. Z. — Pr. Anekdote „Gribet un waret,“ jau nodrukata pehrnaja gada Peelikumâ. Par pahrejeem ratsteem paleijam ees. „Mahjas Weesis“ lihds ar Peel. Jums uf wezo adresi peesuhtits — brihnums, ka to wehl ne-esat sanehmuschi.

Aukuper. — Nowg. „Mahjas Weesis“ jau sen issuhtits.

J. Perk. — Kerem. Schahdu isskaidrojumu turam par newadsigu; ja ta gribetum rihkotees, tad katrâ numurâ weens jeb otrs wehletos, lai isskaidro, ka winsch naw tas, kas sem sinameem burteem ko ralstijis.

J. A. Nauk. — P. Ja gribetum katram dot atbildi, waj eesuhtitâs mihklas usminejums pareiss, tad mums katrâ numurâ isnahktu gara wirkne schahdu atbildejuma: preeksch ta mums truhtst telpu un laiku.

K—neekam. — Mogil. Ja ari turpmak nodomajuschi mums paslwiles rakstit no Sawa apgabala, tad labaki buhtu, ja spalwu liktut gluschi pee malas. Waj pateesi par tureenes tauteescheem naw neka labaka ko sinot? Red.

Deewkalpojumi.

Swehtdeen, 26. janwarî 1892. g.

Jahna basnizâ	pulksten	9	mahzitajs	Bernewitzs.
Gertrudes basnizâ	„	½2	„	A. Walters.
Jesus basnizâ	„	10	„	Josephi.
Martin basnizâ	„	9	„	Kehlbrandts.
Trihsweenibas basn.	„	9	„	Fromms.
Pahwila basnizâ	„	½9	„	C. Walters.
Lutera basnizâ	„	½9	„	A. Walters.

Tirgus sinas.

Rigâ, 21. janwarî 1892. g.

Ahrsemes tirgôs pastâw leels gurdenums preeksch katras labibas sugas un zeras pastahwigi kriht. Sehklas mas peeprasa.

Maksaja:

Rudsi, preeksch weetejâs wajadsibas, pehz labuma 118—122 kap. pudâ.

Kweeschi, Kursemes, pehz labuma, 115—125 kap. pudâ. Kreewu, pehz labums, 130—140 kap. pudâ.

Meeschi, 2-kanschu, pehz labuma 90—95 kap. pudâ, 6-kanschu, pehz labuma 90—100 kap. pudâ.

Ausas, pehz labuma 80—95 kap. pudâ.

Linsehklas, weenkahrschas sugas, 87½ proz. 148—152 kap. pudâ pahrd., stepju sehklas, 87½ proz., 158 kap. pudâ pahrdewesi.

Kanepu sehklas, schahwetas, 155 kap. pudâ pahrd.

No ahrsemem.

Wahzija. Pruhschu saeimê eesneegts apspreeschanai jauns tautas skolu likums, kas atradis leelu pretestibu pee nazionalliberaleem un brihwprahtigeem, jo pehz jaunà likuma tautskolas nahk wairak garidsneezibas pahrwaldibâ un tà tad tautskolotajs stipri atkarigs no wineem. Turpretim ultramontaneem un konserwatiweem jaunais likums loti pa prahtam. Pretestiba no nazional-liberaleem un brihwprahtigeem pret jauno tautas skolu likumu bija tik sihwa, ka pat draudeja iszeltees ministru maina. Likumi tagad nodoti ihpaschai komisijai, sastahwoschai no 28 lozekleem, kurai usdewums, tautas skolu likumus tà pahrgrosit, ka ari brihwprahtigee teem nepretotos. Redsês, kà leeta beigsees.

— Wahzeeschi paschi sewi dehwejas par isglihtoteem, smalkeem laudim. Kà peemêrs scham smalkumam noder tas, ka nupat Wahzijas kara pulkôs atklahtas breesmigas nezilwezibas, kahdas pat pee meschoneem welti gan meklês. Daudsôs kara pulkôs apakschkareiwji tapuschi nezilwezigi moziti. Starp daudz ziteem breesmu darbeem, kas atrodas mineti awisê „Nat.-Ztg.,“ lai sche tik peeminam sekoscho: Unterofizeers Kujans (1. komp. 105. reg.) kahdu garigi aprobeschotu rekrutu, wahrdâ Schwabu, katru deenu loti neschehligi dausijis gan duhrem, gan ar flintes resgali. Nabaga saldatinsch reis ais pahrleekàm bailem eelaidis bikses netihrumu. Nezilwezigais unterofizeers Kujans peespeedis Schwabu, lai apehd sawa pascha iskahrnijumus un, lai teem buhtu labaka garscha, tas ziteem rekruscheem pawehlejis, lai netihrumeem usber sahli wirsû!! Schinis deenâs wairaki wirskareiwji negehlibu dehl pret apakschkareiwjeem noteesati: daschi uf 2, daschi lihds 5 gadi zeetumâ. Nelaba laika sihme par isglihtoto Wahziju!

Italijâ pehdejâ laikâ plosas leeli studentu nemeeri. Eemeslu uf nemeeru sahkschanu dewis kahds profesors Neapolê, kas kahdam studentam, pehz Frantschu parauga, pa preekschlasijuma laiku eekrahwis pa ausi. Nemeeri tagad isplatijuschees ari pa zitu pilsehtu augstskolam, kaut gan sche naw neweens tapis saplaukats. Daudsas augstskolas uf kahdu laiku slehgtas un wairaki studenti apzeetinati. Nemeerus isskaidro zaur to, ka Italijâ truhkst peenahzigas kahrtibas un stingribas skolu sinâ. Profesori dabujot loti masu algu, tà ka peespeesti nodarbotees ar sahnu pelnam.

Portugalijai usnahzis leels naudas truhkums. Waldiba tadêl mehgina wisadi lidsetees, lai nenahktu galejâ postâ. Tà no Lisabones nupat sino, ka tautas weetneeku sapulzê eesneegts preekschlikums, pehz kura eeredzeem japasemina algas un direktas nuitas un nodokli uf wiseem wehrtspapireem japaaugstina.

Bulgarija. Stambulows zeesch leelas sahpes, ir loti usbudinats un neweena nelaisch sew klaht. Publikâ isplatijuschàs wisadas walodas. Daudzas personas apzeetinatas.

Epipte. Jaunais kediws sahk it naigi rihkotees sawâ jaunâ amatâ. Wispirms winsch nodomajis atzelt dsimtklauschus un eewest daschadas zitas reformas.

Brasilija. Ka Brasilijas buhschanas wehl arweenu naw kahrtibâ, to peerahda tas, ka schinis deenâs San-Paulâ bijuse isrihkota saswehreschanàs, gahst tagadejo waldibu, bet mehginajums neisdewees.

Telegramas.

Peterburgâ, 21. janw. 10 milj. rbl., kas klaju darbu isdarischanai atwehleti, top isleetoti schahdejadi: 3,175,000 rbl. preeksch mescha darbeem, 1,29,090 r. preeksch zetu islaboschanas seschâs gubernâs, un 425,000 rbl. preeksch schoseju buhwes. Bez tam sapulze atwehlejuse eekschleetu ministrim isdarit sihkakus preekschlikumus par 100 pareistizibas basnizu un skolu buhwi tanis gubernâs, kuras ihstee eedsihwotaji naw pareistizigi, kà ari par elewatoru un uhdens reserwoaru eetaisischanu tanis gubernâs, kas tapuschas peemekletas no sausa laika.

Berlinê, 3. febr. (22. janw.) Profesoram Kocham isdewàs panàkt swarigu tuberkulina pahrlabojumu, kas modina labakàs zeribas. Tuwakas sinas gaidamas ihsâ laikâ.

Ihpaschneeks un isdewejs: Ernsts Plates.

Atbildoschais redaktors: Dr. phil. Arnolds Plates.

Дозволено цензурою. — Рига, 23 января 1892 г.

Sludinajumi.

Walmeerâ. Zeenijamai **Walmeeras** publikai zaur scho pasinoju, ka **sawu alu noliktawu** pee **E. G. Trey'a un dehla, Walmeerâ,** esmu eerihkojis un tagad turpat peenemu **pastellejumus.**

Gust. Kuntzendorff's, Rigâ.

Atsaukdamees uf augschejo sludinajumu, pagodinajamees zeen. **Walmeeras** publikai peedahwat **alu** is augschejàs alus daritawas, pudelês, kà ari muzinâs ar brihwu peesuhtischanu mahjâs.

1

E. G. Trey & dehls, Walmeerâ.

Adwokats Stroinowskis
ziwil- un kriminal-leetàs ir runajams no pulkst. 8—10 rihtâ un no pulst. 5—7 wakarâ
Wehwer-eelâ Nr. 6.

Terbatas uniwersitates
medizinisku klinika.
Slimneeku usnemschana klinikâ eesahkusies 8. janwari sch. g.
Slimneeki ahrpus klinikas teek peenemti katru deenu no plkst. ½9—½10 preekschpusd.
2 Direktors:
Prof. Dr. H. Unverricht.

Keschas lakats
ar naudu atrasts un sanemams Eekschrigâ, Kungu eelâ Nr. 1, Brahlu Kamarin kgu bankas weikalâ, lihds 6. febr. sch. g., plkst. 6 wakarâ.

Gruntsgabals
pee Kihschu esara, kahdas 30 puhrw. leels, teek par 4500 rbl. pahrdota. Tuwakas sinas pee Kerkowius, masajâ Jaun-eelâ Nr. 4, 2 trepes augschâ.

Pee Behrsemenies (Rigas apr., Doles basn. dr.) peederigàs **semneeku mahjas teek pahrdotas.** Preeksch muischas teek no Jurgeem 1892, peena renteeks meklets (lihds 50,000 stopu peena.) Tuwakas sinas Rigâ, Teatra bulwari Nr. 8, 2 trepes augschâ.
1 Muischas waide.

Skolas ehrgeles, 60 rbl. wehrtibâ, un **klaweeres,** 50 rbl. wehrtibâ, labâ kahrtibâ, **teek pahrdotas.** Tuwakas sinas Terbatas eelâ Nr. 8, Martinson kga materialu pretschu pahrdotawê, pee Franz kga.

Par **3 kap.** ¼ mahrz. **tabakas**
1 ispahrdod
Karl Nevermann un beedr.,
pee Jaunajeem wahrteem, sem walna.

Pirmà leelà Kreewijas rihsu-sterkeku fabrika.
Fabrikas sihme.
Москва 1882. Харьковъ 1887. Симферополь 1888. Одесса 1884.
Selta un sudraba medaläs.
Sterkeku fabrikazijas sabeedriba
J. Willms un beedr.,
Halbstadtê, Taurijas gubernâ, Kreewijâ.
Sedroschinamees zeen. publiku darit usmanigu uf muhsu **rihsusterkeli,** kas pagatawota is wislabakajeem Persijas rihseem. Muhsu **rihsu-sterkele** labuma sinâ naw sliktaka par wislabakeem ahrsemju fabrikateem, turpretim lehtaka, un tadêl mums eespehjams, ar katru eekschsemes kà ari ahrsemes fabrikatu sazenstees. Muhsu **rihsu-sterkele** ir tihra no saehdoschàm weelam un ziteem peemaisijumeem. Muhsu **rihsusterkele** ir uf wisàm isstahdem Kreewijâ ar augstakàm medalam tikuse apbalwota.
Muhsu **rihsu-sterkelu noliktawa leelumà** preeksch **Widsemes** un **Kursemes** atrodas pee
Th. Angelbeck un beedr., Rigâ,
kolonial-pretschu pahrdotawa,
Schahlu eelâ Nr. 4 (senak Nr. 2) un Melngalwju eelâ Nr. 3.
Sterkelu fabrikazijas sabeedriba
J. Willms un beedr.

Manà grahmatu un bilschu drukatawà un Latweeschu grahmatu pahrdotawà Rigâ, pee Petera basnizas, dabujamas
Jaunàs Widsemes Dseesmu grahmatas
wisadàs eesehjumàs.
Ernsts Plates.

Rigas rikschbrauzeju beedriba.
Skreeschanàs notiks
swehtd., 9. un 16. februarî 1892,
sem sekoscheem nosazijumeem:
No beedribas 110 rbl. — no teem 75 rbl. pirmam, 20 rbl. otram, 10 rbl. trescham un 5 rbl. zeturtam sirgam. Weenigi no semneekeem, Baltijas gubernâs audsinateem sirgeem, paschu peederoscheem un braukteem. Braukschanas garums 3 werstes. Aulekschoschanu neskaita, 16. lehzeens teek eewehrots.
Sirgi, kuri pee skreeschanàs peedalas, japeeteiz lihds **6. februarim 1892. g., plkst. 6 wakarâ, Brahlu Kamarinu kgu bankas weikalâ, Kungu eelâ Nr. 1.** Wehlaka peeteikschanas netiks eewehrotas. Par sawu sirgu peederumu japeenes pagasta apleeziba. Ihpaschneeka wahrds, sirga aprakstischana, ka ari brauzeja un ihpaschneeka peedereschanas semneeku kahrtai.

Lehti! Labi! Sem galwoschanas!
W. Weissagera
selta, sudraba un pulksteenu magasina,
Nr. 10, Kalku eelâ, Duwes namâ Nr. 10,
peedahwaju augsti zeenitai publikai selta un sudraba kungu un dahmu pulksteenus, sem wairakgadejas galwoschanas no labakàm fabrikam par sekoschàm zenam. **Selta kungu pulksteenus** ar dubult-kapseleem par **38, 40** un **60 rbl.** gab. un dahrgaki, **selta dahmu pulksteenus,** dubult-kapseleem par **25, 28, 32** un **35 rbl.** gab. un dahrgaki, **sudraba kungu enkura pulksteenus,** 15 akmineem par **12, 13, 14** un **15 rbl.** gab. un dahrgaki, kà ari **nikela** un **tehranda pulksteenus** leelà iswehlê pa nedsirdeti lehtàm zenam. **Leela selta** un **sudraba kehschu, aprotschu, broschu** un **gredsenu iswehle. Selta** un **sudraba laulibu gredseni** ir ar weenu gatawi dabujami. **Parises kehdes** un **breloki** no labakàm fabrikam. **Sudraba aprozes** leelà iswehlê no **2 rbl.** sahkot.

Manà grahmatu- un bilschu-drukatawà, burtu-leetuwê un Latweeschu grahmatu pahrdotawà, Rigâ, pee Petera basnizas, nupat tika gatawa un dabujama Kreewu walodà schahda jauna grahmata:
КОТЪ ВЪ САПОГАХЪ.
(Sahbakotais runzis.)
Ar 10 krahsainàm bildem.
Maksa 25 kap.
Ernsts Plates.

Manà grahmatu- un bilschu-drukatawà, burtu-leetuwê un Latweeschu grahmatu pahrdotawà Rigâ, pee Petera basnizas, ir dabujamas schahdas grahmatas:
Preekschraksti
preeksch teem, kas grib mahjâs mahzitees rakstit, apgahdati no R. Elste.
Maksà 20 kap.
Pukes un pehrles.
No Ernsts Dünsberg.
Maksà 20 kap.
Ernsts Plates.

Zeribas beedriba.
(Altonawà.)
Swehtdeen, 26. janwari 1892. g.:
Bilschu balle,
pastarpam ar dseedaschanu.
Desmit pirmajàm bildem eewehrojamas premijas
Spehlês pilnigs Reinholda orkestris.
Sahkums plkst. 7, beigas plkst. 2. Namu fleḑgs preeksch weesem plkst. 3.
Maksa: kungeem 50 kap., dahmam 40 kap.
Preekschneeziba.

Печатать разрѣшается. Рига, 24 января 1892 г. За Рижскаго Полицеймейстера Эн льгартъ. — Drukats un dabujams pee bilschu- un grahmatu-drukataja un burtu-lehjeja Ernst Plates, Rigâ, pee Petera basnizas.